

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Měnová politika a vývoj kurzu CZK

Adriana Maříková

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Adriana Maříková

Ekonomika a management

Provoz a ekonomika

Název práce

Měnová politika a vývoj kurzu CZK

Název anglicky

Monetary policy and development of exchange rate

Cíle práce

Podstatou této bakalářské práce je popsat měnovou politiku a seznámit se s vývojem kurzu České koruny vůči Euru. V teoretické části bude popsána měnová politika – její druhy, nástroje, díky kterým se prosazují měnové cíle a s tím spjaté téma České národní banky, díky které se měnová politika realizuje. Dále pak vznik a vývoj peněz, měnový kurz, euro. Praktická část bude zaměřena na vývoj kurzu CZK/EUR za posledních pár let. V této části budou obsaženy faktory, které tento vývoj ovlivnily a také pozitiva a negativa přijetí Eura v České republice.

Metodika

Měnová politika, Centrální banka, euro a jejich definice v teoretické části budou vysvětleny pomocí jak odborné literatury v knižních formách, tak odborných internetových zdrojů. V praktické části bude obsažena analýza dat vývoje kurzu CZK/EUR za poslední období. Tato analýza bude obsahovat grafické zobrazení, tabulky a popisky. Závěr práce bude věnován zhodnocení výsledků této analýzy.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Monetární politika, nástroje měnové politiky, Česká národní banka, fixní a plovoucí kurz ČNB, nominální a reálný měnový kurz ČNB, peníze, euro, podmínky přijetí eura,

---

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – STARÁ, D. – SEKERKA, B. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

JÍLEK, J. *Peníze a měnová politika*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0769-1.

NORDHAUS, W D. – SAMUELSON, P A. *Ekonomie : 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví I*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005. ISBN 80-86754-53-7.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2019

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 02. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Měnová politika a vývoj kurzu CZK" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23.3.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Josefu Brčákovi, CSc. za jeho odborné vedení a také konzultace, které mi velice pomohly při vypracování této bakalářské práce.

Měnová politika a vývoj kurzu CZK

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá měnovou politikou a vývojem kurzu CZK. Je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá měnovou politikou a Centrální bankou, díky které monetární politika prosazuje své názory. Je zde popsána její funkce, úlohy, druhy a nástroje, kterými Centrální banka ovlivňuje vývoj ekonomiky. Také je zde věnována pozornost měnové politice České národní banky – měnovému kurzu.

V praktické části je obsažen vliv České národní banky na vývoj české koruny vůči euru, bude zde obsaženo především porovnání české koruny vůči euru. Dále je zde rozebíráno euro, jeho podmínky, výhody a nevýhody přijetí v České republice.

Klíčová slova: Měnová politika, Centrální banka, vývoj, CZK, nástroje, kurz, koruna, Euro, výhody, nevýhody, Česká republika

Monetary Policy and Development of Exchange Rate

Abstract

This bachelor thesis deal with monetary policy and development of exchange of the CZK rate. It is divided into two parts: theoretical and practical. The theoretical part deals with the monetary policy, her types and The Czech National Bank, which implements monetary policy in the Czech Republic. Also, there is described the instruments, functions and commitments, which the Czech National Bank uses to control the financial market. This part is dedicated to exchange rate of the Czech National Bank.

The practical part is focused on development of Czech crown, especially on the impact of Euro to Czech crown since the year 2000 to the present. This part is dedicated to the factors, like the impact of exchange interventions, which had impact on development of Czech crown. The topic euro and conditions of acceptance euro by Czech Republic is described in the next section. The positives and negatives of acceptance the euro are described at the end of practical part.

Keywords: Monetary policy, central bank, development, CZK, instruments, rate, crown, euro, positives, negatives, Czech Republic

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíle práce a metodika	13
2.1	Cíle práce.....	13
2.2	Metodika.....	13
3	Teoretická východiska.....	14
3.1	Měnová politika.....	14
3.1.1	Cíl měnové politiky.....	14
3.1.2	Druhy monetární politiky	15
3.1.2.1	Expanzivní měnová politika	15
3.1.2.2	Restriktivní měnová politika	15
3.1.3	Nástroje měnové politiky	16
3.1.3.1	Nepřímé nástroje.....	17
3.1.3.1.1	Operace na volném trhu.....	17
3.1.3.1.2	Povinné minimální rezervy	19
3.1.3.1.3	Diskontní politika	19
3.1.3.1.4	Operace na devizovém trhu	20
3.1.3.2	Přímé nástroje	20
3.1.3.2.1	Limity úvěrů bank.....	20
3.1.3.2.2	Limity úrokových sazeb bank	21
3.1.3.2.3	Povinné vklady	21
3.1.3.2.4	Pravidla likvidity	21
3.2	Struktura bankovního systému	22
3.2.1	Česká národní banka	22
3.2.1.1	Členové bankovní rady	23
3.2.1.2	Hlavní funkce ČNB	23
3.2.1.2.1	Emisní funkce	23
3.2.1.2.2	Funkce banka bank	23
3.2.1.2.3	Funkce banka státu	24
3.2.1.3	Hlavní pravomoci a oblasti činnosti	24
3.3	Měnový kurz.....	25
3.3.1	Metoda stanovení rovnovážných měnových kurzů.....	25
3.3.1.1	Reálný a nominální měnový kurz.....	25
3.3.1.2	Teorie parity kupní síly	26

3.3.1.3	Metoda platební bilance a vnitřní a vnější rovnováhy	27
3.3.1.4	Metoda peněžní zásoby	27
3.3.2	Systémy měnových kurzů	27
3.3.2.1	Zlatý standard	27
3.3.2.2	Brettonwoodský systém	28
3.3.2.3	Pevný (fixní) kurz.....	28
3.3.2.4	Pružný (plovoucí) kurz.....	29
3.3.2.4.1	Nezávislý plovoucí kurz.....	29
3.3.2.4.2	Řízený plovoucí kurz.....	29
3.3.3	Měnový trh v České republice	30
4	Analytická část.....	31
4.1	Euro a historie vývoje kurzu CZK/EUR	31
4.1.1	Vývoj kurzu CZK/EUR od roku 2000-2005.....	32
4.1.2	Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2006-2010.....	34
4.1.3	Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2011-2015.....	35
4.1.4	Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2016-2019.....	37
4.2	Současný vývoj české ekonomiky	39
4.2.1	Vývoj kurzu CZK/EUR	39
4.2.2	Inflace 2018-2021	40
4.2.3	Meziroční míra inflace roku 2020.....	40
4.2.4	Hrubý domácí produkt	41
4.3	Euro v ČR.....	42
4.3.1	Přijetí eura v ČR – Maastrichtská kritéria.....	42
4.3.1.1	Cenová stabilita	42
4.3.1.2	Dlouhodobé úrokové sazby	42
4.3.1.3	Kurzová stabilita.....	43
4.3.1.4	Udržitelnost veřejných financí	44
4.3.2	Výhody a nevýhody zavedení eura v ČR.....	45
4.3.2.1	Výhody pro spotřebitele:	45
4.3.2.2	Výhody pro podnik:.....	46
4.3.2.3	Náklady a rizika.....	46
4.3.3	Měla by ČR přijmout euro?	46
5	Závěr	48
6	Seznam použitých zdrojů.....	50

Seznam obrázků

Graf 1: Kurz CZK/EUR 2000-2005	32
Graf 2: Inflace 2000-2005	34
Graf 3: Kurz CZK/EUR 2006-2010	34
Graf 4: Kurz CZK/EUR 2011-2015	35
Graf 5: Devizové rezervy	37
Graf 6: Kurz CZK/EUR 2016-2019	37
Graf 7: Vliv intervence.....	38
Graf 8: Graf vývoje kurzu 2018-2021	39
Graf 9: Graf inflace v průběhu let 2018–2021	40
Graf 10: Graf vývoje HDP 2018-2021	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přímé a nepřímé nástroje ČNB	17
Tabulka 2: Vývoj kurzu 2020-2021	39
Tabulka 3: Tabulka meziroční inflace v současném roce	40
Tabulka 4: Tabulka vývoje HDP 2019-2021	41
Tabulka 5: Plnění inflačního kritéria.....	42
Tabulka 6: Plnění úrokového kritéria.....	43
Tabulka 7: Plnění veřejného deficitu	44
Tabulka 8: Plnění veřejného dluhu.....	45

1 Úvod

Tato bakalářská práce byla vypracována z důvodu autorova předešlých znalostí a zájmů o tuto problematiku, a především prohloubení znalostí o důležité složce hospodářské politiky své rodné země. Monetární politika má v pravomoci ovlivnit množství peněz v ekonomice, což znamená, že se dotýká každého občana. Své funkce prosazuje pomocí Centrální banky. Jelikož ČR zatím nevstoupila do eurozóny, je pro ni existence centrální banky nutná. Mezi nejdůležitější funkce monetární politiky patří udržení stability cenové hladiny, zabezpečení vyrovnanosti platební bilance, dosažení plánovaného ekonomického růstu a udržení únosné míry nezaměstnanosti.

V začátku teoretické části bude popsán cíl měnové politiky, což je zajištění stability kupní síly domácí měny. Dále také její druhy, které se dělí na expanzivní a restriktivní. Při expanzivní politice se snižují úrokové sazby a zvyšuje se nabídka peněz v ekonomice. Tím dochází ke stimulaci ekonomiky a růstu HDP. Naopak restriktivní politika zvyšuje úrokové sazby a tím se snižuje nabídka peněz. V tomto případě pomalejší obrát peněz v ekonomice začne snižovat inflaci. Dále zde budou popsány nástroje, kterými monetární politika ovlivňuje množství peněz v ekonomice. Další část teoretického východiska je věnována systému bankovního, který se dělí na jednostupňový a dvoustupňový. Dvoustupňový bankovní systém odděluje centrální banku od bank obchodních. Cíl centrální banky je zajištění měnové stability, zatímco obchodní banky jednají samy za sebe. Je zde také uvedeno aktuální složení bankovní rady a hlavní funkce centrální banky.

Centrální banka působí i na měnový kurz, což je hlavní náplní praktické části bakalářské práce. Praktická část bude rozdělena na tři části: minulost, současnost a predikce. První třetina se týká vývojem kurzu české koruny vůči euru od roku 2000 do roku 2019 po pěti až šesti letech po čtvrtletích. Bude zde promítnut hlavní činitel ovlivňující kurz – devizové intervence. Ty se provádějí v případě nutnosti zásahu do ekonomiky. V průběhu let 2000-2019 proběhly centrální bankou celkem 2 intervence. První se konala v roce 2002, když došlo k prudkému posílení koruny a zásah ČNB spočíval v oslabení české koruny. Totéž se stalo i v letech 2013-2017, čímž chtěla podpořit vývoz a domácí výrobu. Koruna okamžitě začala oslabovat. ČNB intervencemi udržovala kurz 27 CZK/EUR. Intervence skončily v dubnu 2017 – ekonomika se zlepšila a po dlouhé době začaly růst i ceny.

Druhá třetina se týká současného vývoje české koruny a poslední třetina se týká podmínek přijetí eura v České republice a také názorů odborníků na přijetí eura Českou republikou.

2 Cíle práce a metodika

2.1 Cíle práce

Cílem této práce je popsat měnovou politiku a také vývoj kurzu české koruny vůči euru. Cílem praktické části je zaměřit se na druhy a nástroje měnové politiky, které zde budou charakterizovány a také je zde popsána Centrální banka, díky které monetární politika prosazuje své názory.

Základním cílem praktické části bude promítnout faktory, které ovlivnily kurz české koruny vůči euru, tedy především devizové intervence. Zda a jak velký mají vliv na vývoj české ekonomiky. Mezi další cíle praktické části se řadí také popsat měnovou politiku, euro a také důležité podmínky, které by ČR musela splnit, aby mohla přijmout euro za svou domácí měnu.

2.2 Metodika

Tato bakalářská práce je rozdělena do kapitol a také subkapitol a pro její zpracování jsou použity různé zdroje. Pro zpracování teoretické části práce je použita odborná literatura v knižní, především domácí, ale také zahraniční formě a internetové formě – odborných internetových článků. Na základě získaných poznatků z odborné literatury je popsána měnová politika ČR – její druhy, ČNB a nástroje, kterými ČNB ovlivňuje ekonomiku ČR.

Druhá část analyzuje vývoj kurzu české koruny vůči euru po pěti až šesti letech od roku 2000 na základě dat čerpaných z České národní banky a internetové stránky kurzy.cz. Je zde pomocí grafů zobrazen průběh kurzu po čtvrtletích. Je zde zobrazen také vliv devizových intervencí ČNB na českou ekonomiku. Dále pak analýza podmínek Maastrichtských kritérií a pomocí tabulek zobrazeno plnění těchto kritérií Českou republikou. Data jsou čerpána především z webu České národní banky a Ministerstva financí České republiky.

3 Teoretická východiska

3.1 Měnová politika

Je činností státu, která se zabývá množstvím peněz v ekonomice, podmínkami úvěru a regulací úrokových sazeb. Pro její existenci musí být v ekonomice vyvinut tržní mechanismus.

Podmínkou realizace monetární politiky je:

- Peněžní obrat a trh peněz;
- Úvěrový systém a trh kapitálu;
- Možnost účasti státních orgánů na těchto trzích;
- Existence Centrální banky (Brčák, 2014, s. 205)

Spočívá v tom, že centrální banka reguluje krátkodobé úrokové míry, aby nakonec ovlivnila inflaci. Existuje pouze v tržně orientované ekonomice, protože v centrálně řízené jsou ceny regulovány přímo.

Inflaci ale ovlivňují i jiné faktory, které jsou mimo přímý dosah centrální banky, jako např. státní výdaje, které mají větší dopad na ceny než změna úrokových měr. (Jílek, 2004, s. 375)

Proces, ve kterém se centrální banka prostřednictvím svých nástrojů snaží o dosažení předem stanovených cílů. (Revenda, 2014, s. 321)

3.1.1 Cíl měnové politiky

Cíle měnové politiky mohou být vymezeny v různé šíři, ale nejdůležitějším a často i jediným cílem je zajištění stability kupní síly domácí měny. Někteří ekonomové však zastávají názor, že tento cíl by se měl zkonkretizovat, přičemž se rozlišuje na vnitřní a vnější stabilitu měny.

Vnější stabilita se týká stabilní hodnoty měnového kurzu. Vnitřní stabilita se chápe jako zajištění stability domácí cenové hladiny.

Kromě základního cíle – stability domácí cenové hladiny přicházejí do úvahy i následující cíle:

- Rovnováha platební bilance
- Hospodářský růst
- Plná zaměstnanost
- Stabilní měnový kurz (Revenda, 2014, s. 322)

3.1.2 Druhy monetární politiky

Centrální banka má vliv na výkon ekonomiky pomocí změny množství peněz v ekonomice. Existují dva druhy měnové politiky: expanzivní a restriktivní. Oba typy mají vliv na agregátní poptávku AD

3.1.2.1 Expanzivní měnová politika

Provádí centrální banka za účelem podnítit růst agregátní poptávky. Provádí se snižováním tržní krátkodobé úrokové míry, což má za následek snížení i ostatních úrokových měr v ekonomice. Obchodní banky reagují pozitivně ochotou poskytnutí nových úvěrů. Domácnosti a podniky začnou více utrácet, čímž se zvýší rychlost obratu peněz.

Krátkodobě tedy může centrální banka monetární expanzí zvýšit úroveň reálného produktu a zaměstnanosti. V dlouhém období jsou však peníze neutrální – změna množství peněz nemá vliv na reálné proměnné v ekonomice, mění se pouze cenová hladina.

Expanzivní politika se provádí v případě, že je potřeba stimulovat ekonomiku. Centrální banka tuto politiku uplatňuje za předpokladu vysokých úrokových měr, slabé ekonomiky, vysoké nezaměstnanosti a nízké inflace.

Jakmile se úrokové míry dostatečně sníží a došlo tedy ke stimulaci ekonomiky, centrální banka se opět zajímá o inflaci a přechází k restriktivní měnové politice.

3.1.2.2 Restriktivní měnová politika

Používá ji centrální banka zejména za účelem snížení inflace prostřednictvím snížení peněžní zásoby a tím snížení agregátní poptávky. Akce centrální banky spočívající

ve zvýšení tržní krátkodobé úrokové míry, čímž se zvyšují i ostatní úrokové míry v ekonomice. Obchodní banky reagují negativně neochotou poskytnutí nových úvěrů a klienti jsou opatrní přijímat nové úvěry. Domácnosti a podniky utrácí méně, snižuje se tedy rychlost obrátu peněz.

V krátkodobém hledisku se při růstu úrokové míry sníží spotřeba, investice, klesne tedy poptávka, produkt. V dlouhém období monetární restrikce nezmění reálný produkt a nezaměstnanost, ale sníží cenovou hladinu.

Centrální banka ji provádí za předpokladu nízkých úrokových měr, přehřáté ekonomiky, nízké nezaměstnanosti a obav o inflaci. (Jílek, 2004, s. 377)

3.1.3 Nástroje měnové politiky

Centrální banka může ovlivňovat množství peněz v ekonomice pomocí nástrojů, které se dělí na přímé a nepřímé. Většinou jsou využívány nástroje nepřímé, protože nejsou tak agresivním zásahem do trhu, jako nástroje přímé, tzv. direktivní.

(Brčák, 2014, s. 209)

Tyto nástroje se snaží o dodržení operačního cíle měnové politiky, tedy tržní krátkodobé úrokové míry. Znamená to, že jakmile je tato úroková míra schválena, je nutno zajistit, aby byla od tohoto data dodržována. (Jílek, 2004, s. 379)

Můžou se dělit z různých hledisek:

- podle intenzity využívání => operativně používané a občasné
- podle rychlosti zavedení => okamžitě použitelné a použitelné s poskytnutím jisté doby bankám k adaptaci
- podle dopadu na bankovní systém => přímý a nepřímý vliv
- podle jejich charakteru => tržní (nepřímé) a administrativní (přímé)

Zařazení do příslušné skupiny není lehké. Někdy může docházet i k prolínání nástrojů, např. nákup cenných papírů může být zařazen jak mezi diskontní nástroje, tak i operace na volném trhu. (Revenda, 2014, s. 226)

Tabulka 1: Přímé a nepřímé nástroje ČNB

Nepřímé (tržně orientované) nástroje	Přímé (administrativní) nástroje
Povinné minimální rezervy bank	Regulace investičního úvěru
Operace na volném trhu	Regulace spotřebního úvěru
Diskontní politika	Pravidla likvidity
Operace na devizovém trhu	Povinné vklady u centrální banky
Konverze a swapy cizích měn	Úvěrové limity
	Úvěrové kontingenty

(Zdroj: Brčák, 2014, s. 209)

3.1.3.1 Nepřímé nástroje

3.1.3.1.1 Operace na volném trhu

Je nejpoužívanějším a nejdůležitějším nástrojem centrálních bank v současné době. Jsou prováděny na trhu s domácí měnou a jejich cíl je dosažení zvolené krátkodobé úrokové míry. Což se provádí tak, že tyto operace se provádějí za zvolenou úrokovou míru.

(Jílek, 2004, s. 379)

Výhody těchto operací jsou např. vysoká operativita a že vždy probíhají bezhotovostně.

Těmito operacemi je změněna likvidita obchodních bank u banky centrální. Také se musí dosáhnout přebytkové likvidity. Když je likvidita nižší než součet rezervních požadavků a přebytkové likvidity, centrální banka musí likviditu dodat. Kdyby nebyly splněny tyto rezervní požadavky, vzrostla by krátkodobá úroková míra nad stanovenou úroveň. V opačném případě – likvidita vyšší než součet rezervních požadavků a přebytkové likvidity, centrální banka musí likviditu stáhnout.

V případě dodávání likvidity:

- poskytování úvěrů či termínovaných vkladů obchodním bankám za stanovenou úrokovou míru

- nakupování cenných papírů od obchodních bank za přibližně stanovenou úrokovou míru (Jílek, 2004, s. 381)

V případě stahování likvidity:

- Přijímání úvěrů či termínovaných vkladů od obchodních bank za stanovenou úrokovou míru
- Prodává cenné papíry obchodním bankám za stanovenou úrokovou míru.

Z hlediska cíle a pravidelnosti lze operace na volném trhu rozdělit následovně:

Hlavní měnový nástroj má podobu repo operací prováděných formou tendrů. Při repo operacích ČNB přijímá od bank přebytečnou likviditu a bankám předává jako výměnu dohodnuté cenné papíry. Obě strany se zároveň zavazují, že po uplynutí doby splatnosti proběhne reverzní transakce, v níž ČNB jako dlužník vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu zvýšenou o dohodnutý úrok a věřitelská banka vrátí ČNB poskytnutý kolaterál. Základní doba trvání těchto operací je stanovena na 14 dní, proto je z hlediska měnové politiky chápána jako klíčová dvoutýdenní repo sazba (2T repo sazba). Vzhledem k systémovému přebytku likvidity v bankovním sektoru slouží repo tendry především k odčerpávání likvidity. ČNB provádí repo tendry s tzv. variabilní sazbou. To znamená, že vyhlášená dvoutýdenní repo sazba slouží jako maximální limitní sazba, za kterou mohou být banky v repo tendru uspokojovány. Nabídky bank jsou vypořádány podle americké aukční procedury, tj. ČNB přijme přednostně nabídky požadující nejnižší úrokovou sazbu, a to až do výše predikovaného přebytku likvidity na daný den. V případě, že objem objednaný bankami přesáhne predikovaný přebytek likvidity, ČNB nabídky za nejvyšší sazby buď zcela odmítne, nebo proporcionálně zkrátí. Repo tendr je obvykle prováděn třikrát týdně s vyhlášením kolem 9:30 hod. Banky mají možnost ve stanovené době předávat své objednávky, tj. objem a požadovanou úrokovou sazbu. Minimální akceptovatelný objem je 300 mil. Kč a dále celé násobky 100 mil. Kč.

Doplňkový měnový nástroj má podobu tříměsíčního repo tendru, v němž ČNB přijímá likviditu na období tří měsíců. Tříměsíční repo tendr opět probíhá podle americké aukční procedury. ČNB nemá v úmyslu tímto nástrojem vysílat na trh signály, a proto tříměsíční repo sazba používaná pro tento tendr není sazbou ČNB, nýbrž jde o sazbu

peněžního trhu aktuální v době vypsání tendru. V současnosti se tento nástroj nevyužívá, poslední tříměsíční tendr byl vypsán v lednu 2001.

Nástroje jemného ladění (devizové operace, operace s cennými papíry) používá ČNB ad hoc zejména v případech nečekaných krátkodobých výkyvů v likviditě trhu, kdy je ohrožena stabilita vývoje úrokových sazeb. Použití těchto nástrojů je v praxi spíše výjimečné. (Zdroj: cnb.cz)

Operacemi na volném trhu se dosahuje snížení nebo zvýšení úrokových měr. Když chce centrální banka zvýšit inflaci, tak sníží úrokové míry a tím se ekonomika stimuluje. Když naopak inflace příliš roste, centrální banka zvýší úrokové míry a ekonomiku tím utlumí. (Jílek, 2004, s. 383)

3.1.3.1.2 Povinné minimální rezervy

Jeden ze základních nástrojů měnové politiky, který slouží zejména jako rezerva prostředků pro hladký průběh mezibankovního platebního styku.

Podle zákona o České národní bance je povinna každá banka, včetně stavebních spořitelců, která má v ČR bankovní licenci, držet povinnou minimální rezervu na svém účtu u centrální banky. Tato rezerva je stanovena na 2 % ze základny pro její výpočet. Systém PMR je založen na principu průměrování – příslušná banka je povinna udržovat na účtech pro plnění PMR takový denní zůstatek, který je v průměru za udržovací období roven minimálně stanovené PMR pro dané udržovací období. (Zdroj: cnb.cz)

3.1.3.1.3 Diskontní politika

Sazba, za kterou centrální banka poskytuje úvěry komerčním (obchodním) bankám. Změnou diskontní sazby se mění i sazba, za kterou obchodní banky poskytují úvěry svým klientům. Pokud chce centrální banka změnit množství peněz v ekonomice, může zvýšit, popř. snížit diskontní sazbu.

V ČR v posledních letech je na nízké úrovni. Zpočátku byla na úrovni 10 %, ale postupem času se snižovala, až v roce 2012 dosahovala jen 0,05 (Brčák, 2014, s. 210)

V současné době – k datu 7.2.2020 je diskontní sazba ve výši 1,25 %.

3.1.3.1.4 Operace na devizovém trhu

Není to běžně používaný nástroj. Hlavní cíl je ovlivnit měnovou politiku domácí měny. Lze ji provádět dvěma způsoby:

- Nepřímé operace: změna úrokových sazeb centrální banky, jejímž cílem je ovlivnit pohyb zahraničního kapitálu. Růst sazeb vede k přílivu zahraničního kapitálu a naopak. Důsledkem čehož dojde ke změně mezi poptávkou a nabídkou zahraniční měny za měnu domácí a změní se tím měnový kurz. (Revenda, 2001, s. 304)

Př. centrální banka ke konci roku 2013 využila tohoto měnového nástroje, což spočívalo v oslabení kurzu koruny ve prospěch euru, který se snažila udržet kolem úrovně 27 CZK/EUR. (Brčák, 2014, s. 211)

- nákupem cizí měny Českou národní bankou za českou korunu se zvyšuje poptávka po zahraniční měně, ale k poklesu poptávky po měně domácí, jelikož začne znehodnocovat. To by mělo podpořit export a domácí produkt. Naopak prodej cizí měny centrální bankou dochází k jejímu zvýšení nabídky, ale ke snížení nabídky měny domácí. Česká koruna začne znehodnocovat. (Revenda, 2001, s. 304)

3.1.3.2 Přímé nástroje

3.1.3.2.1 Limity úvěrů bank

Existují 2 druhy limitů úvěru z pohledu věřitele:

- Relativní úvěrové limity – úvěry, které poskytuje centrální banka obchodním bankám
- Absolutní úvěrové limity – úvěry, které obchodní banky poskytují svým nebankovním klientům.

Tyto limity mohou být stanoveny buď v absolutní výši nově poskytnutých úvěrů v daném období, nebo přírůstkem stavu proti minulému období nebo poměrem stavu úvěrů k výši kapitálu dané banky.

Lze je stanovit každé bance zvlášť anebo všem bankám jednotně. V každém případě ale limity úvěrů bank zasahují přímo do rozhodování bank.

3.1.3.2.2 Limity úrokových sazeb bank

Tkví ve stanovení maximálních úrokových sazeb z úvěrů bank a maximálních nebo minimálních úrokových sazeb z vkladů v bankách.

Tyto limity mohou vést ke stabilizaci krátkodobé úrokové míry a dalších úrokových sazeb v ekonomice.

Použití limitů z úrokových sazeb z úvěrů bank se vždy týká jejich maximální výše. Při jejich snížení lze očekávat růst poptávky po bankovních úvěrech.

3.1.3.2.3 Povinné vklady

Některé subjekty, jako např. ministerstva, státní fondy,.. mají povinnost ukládat povinné vklady. Někdy to ale nemusí být jen v pravomoci centrální banky, ale může jít také o dohodu s vládou.

Tyto povinné vklady jsou vysoce likvidní. Centrální banka tedy má dohled nad velice likvidními prostředky, které by zvýšily likviditu obchodních bank v případě, že tam jsou uloženy. Rovněž se zvyšuje závislost obchodních bank na centrální bance, což může mít pozitivní výsledek na účinnost měnové politiky.

Tento nástroj není operativní, protože se podmínky mění jen nepravidelně a v dlouhých časových odstupech.

3.1.3.2.4 Pravidla likvidity

Cílem je zajistit určitý stupeň diverzifikace bilančních a mimobilančních položek bank a také rozložení rizik, z čehož vyplývá stabilita bankovního systému.

(Revenda, 2001, s. 319)

3.2 Struktura bankovníctví

Bankovní systém se skládá z pravidel a norem a je to souhrn všech bank ve státě. Je ovlivněn právním systémem, tradicemi a ekonomickým prostředím.

Lze ho rozdělit na jednostupňový a dvoustupňový bankovní systém. Dvoustupňový bankovní systém odděluje centrální banku od bank obchodních. Cíl centrální banky je zajištění měnové stability, zatímco obchodní banky jednají samy za sebe.

Dvoustupňovému bankovnímu systému předcházela systém jednostupňový. Neexistovala centrální banka, všechny činnosti byly vykonávány prostřednictvím bank obchodních. Existovala takzvaná „monobanka“, a ta zajišťovala makro i mikrofunkce. Významnou roli ale hrál státní plán, nikoli banky či peníze.

Existenci obchodních bank se začala formovat národní bankovní soustava. Mezi jejich základní činnosti patří shromažďování vkladů, poskytování úvěrů a dalších bankovních služeb. (Šenkýřová, 1999, s. 61)

3.2.1 Česká národní banka

Zastává významné místo ve dvoustupňovém bankovním systému. V čele ČNB stojí guvernér, který je jmenován prezidentem republiky na pětileté období. Nejvyšší rozhodovací moc v ČNB má bankovní rada, složená z guvernéra, dvou viceguvernéřů a čtyř vrcholových manažerů, vrchních ředitelů ČNB, tato rada je taky jmenována prezidentem republiky na nejvýše dvě šestiletá období.

ČNB nepodléhá žádným nařízením ani pokynům vlády, pouze jí slouží jako poradní orgán ohledně věcí bankovníctví se týkajících. Lze tedy říci, že ČNB má nezávislé postavení. ČNB svou činnost vykonává prostřednictvím ústředí, poboček a účelových organizačních jednotek. (Šenkýřová, 1999, s. 73)

Ústřední banka České republiky, orgán, který dohlíží na finanční trh a krize na tomto trhu. Zřídila ji Ústava České republiky a svou činnost prosazuje v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími právními předpisy. Je právnickou osobou veřejného práva se sídlem v Praze. Vykonává svou činnost prostřednictvím ústředí v Praze a mimopražských pracovišť v Ústí nad

Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně a Ostravě. S vlastním majetkem, včetně devizových rezerv, hospodaří ČNB s odbornou péčí. Do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona.

(https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/)

3.2.1.1 Členové bankovní rady

- guvernér ČNB: Jiří Rusnok
- viceguvernér ČNB: Marek Mora
- viceguvernér ČNB: Tomáš Nidetzký
- člen bankovní rady ČNB: Vojtěch Benda
- člen bankovní rady ČNB: Oldřich Dědek
- člen bankovní rady ČNB: Tomáš Holub
- člen bankovní rady ČNB: Aleš Michl

(Zdroj: cnb.cz)

3.2.1.2 Hlavní funkce ČNB

3.2.1.2.1 Emisní funkce

- emise hotovostních bankovek (bankovky a mince)
- emise bezhotovostních bankovek
- dohled nad množstvím peněz v ekonomice

3.2.1.2.2 Funkce banka bank

- povinné minimální rezervy
- věřitel poslední instance
- bankovní regulace a dohled

3.2.1.2.3 Funkce banka státu

- správce státní poklady
- zabezpečuje krytí státního rozpočtu
- řízení státního dluhu
- správa devizových rezerv státu
- zástupce státu v mezinárodních měnových institucích

(http://simikova.wz.cz/vyuka/slides/CENTRALNI_BANKA.pdf)

3.2.1.3 Hlavní pravomoci a oblasti činnosti

- Měnová politika a řízení měny – emitování a správa peněz, ražba a tisk platidel, určování pravidel pro řízení a intervence, zákonodárná iniciativa v oblasti měny,..
- Devizová politika – určování pravidel pro devizové obchody, tedy stanovení kurzu měn ke Kč
- Ovlivňování národní bankovní soustavy – povolování vzniku nových bank, udělování bankovních licencí, provádění bankovního dohledu,...

ČNB má tzv. emisní monopol, což znamená, že žádná jiná instituce nesmí legálně tisknout bance a bankovky. (Šenkýřová, 1999, s. 73)

3.3 Měnový kurz

Je to poměr výměny dvou měn, tedy jinými slovy cena jedné měny vyjádřená v jiné měně. (Jílek, 2004, s. 565)

Měnový kurz je z kvantitativního hlediska poměr, v jakém se měny jednotlivých zemí navzájem směňují. Ale z kvalitativního hlediska jde o hledání faktorů, které určují rovnovážnou úroveň kurzu v daných měnových, ekonomických, etických,.. podmínkách. Z tohoto pojetí je kurz složitá měnová veličina, která vyjadřuje cenu měny vyjádřené v jednotkách měny jiné.

Je možný ve dvou zápisech: přímý zápis: CZK/EUR a nepřímý zápis: EUR/CZK.

Je závislý na vývoji nabídky a poptávky a tvoří se na devizovém trhu. Jeho výše ovlivňuje ceny dovozu a vývozu statků a služeb.

Poptávku po měně domácí země vytváří:

- exportéři statků a služeb, kteří přijímají platbu v zahraniční měně
- importéři statků a služeb, kteří platí v domácí měně
- zahraniční investoři, kteří si pořídí aktiva domácí země (obligace, akcie)

Nabídku po měně domácí země vytváří:

- domácí importéři platící v zahraniční měně
- zahraniční exportéři přijímající platbu v domácí měně země, kam vyvázejí
- domácí investoři pořizující zahraniční aktiva

3.3.1 Metoda stanovení rovnovážných měnových kurzů

3.3.1.1 Reálný a nominální měnový kurz

Měnový kurz můžeme rozlišovat na nominální a reálný. Nominální měnový kurz označuje počet jednotek domácí měny za jednotku zahraniční měny. Reálný kurz je definován jako podíl cenové hladiny v zahraniční a tuzemsku, tedy interpeluje, kolikrát si více či méně statků a služeb můžeme nakoupit v zahraničí oproti domácímu trhu.

(Brčák, 2018, s. 186)

3.3.1.2 Teorie parity kupní síly

Jinými slovy zákon jedné ceny tvrdí, že by zboží mělo mít stejnou cenu ve všech zemích za stejné množství. Zaměřuje se pouze na jednu část bilance - obchodovatelné statky a služby. Tvrdí, že změny v kurzech jsou způsobeny mezinárodními rozdíly v cenách či změnami cen obchodovatelných položek.

Pokud je tlak na vyrovnání cen statků ve všech zemích stejně, pak se tomu musí přizpůsobit i kurz měny. Např. určitý statek, který stojí 1000 dolarů v USA a 10000 pesos v Mexiku – kurz 100 pesos za dolar => cena v Mexiku pouhých 100 dolarů oproti USA 1000 dolarů. Spotřebitelé ale chtějí samozřejmě nakoupit co nejlevněji, a tak začnou importovat z Mexika. Zvyšuje se tím tedy poptávka po místní měně, které zhodnotí oproti dolaru. Tím je potřeba více dolarů k nákupu stejného objemu pesos. Cena statků při platbě dolary vzroste, ale cena statků v pesos je stále stejná. Tento proces skončí za předpokladu, že cena pesos klesne na hodnotu 10 pesos za dolar. To se cena statků rovná v obou zemích.

Z této teorie vyplývá, že země s vyšší inflací hrozí větší riziko znehodnocení měny, oproti zemím s inflací nižší. (Samuelson, 2013, s. 552)

Dělí se na absolutní formu, která je založen na některých nereálných předpokladech:

- zboží je identické
- všechna zboží jsou obchodovatelná za identické ceny přepočtené na jednu měnu
- neexistují transportní náklady, rozdíly v daních, tarifech,..

(Jílek, 2013, s. 361)

Dále se dělí také na relativní formu, která je založena na předpokladu, že měnové kurzy ovlivňují pouze relativní inflace. Kurzy ale ovlivňují i jiné faktory, jako např. růst produktivity práce, technologický pokrok, změny v nabídce,.. (Jílek, 2004, s. 585)

3.3.1.3 Metoda platební bilance a vnitřní a vnější rovnováhy

V dnešní době se ale při posuzování dopadů toků cizích měn bere v úvahu celá platební bilance, tedy platební bilance na běžném, či kombinace běžného kapitálového a finančního účtu bez cizoměnových rezerv.

Proto byl vyvinut koncept fundamentální rovnováhy měnového kurzu (FEER), kterého se dosáhne běžnou domácí aktivitou při obchodování. Každá země se snaží dosáhnout vnitřní rovnováhy přirozenou měrou nezaměstnanosti a minimální inflací. A také chce dosáhnout vnější rovnováhy dosažením cílového stavu na běžném účtu. A také se každá země snaží o stabilitu měnového kurzu.

3.3.1.4 Metoda peněžní zásoby

Vychází z předpokladu, že celková nabídka a celková poptávka se rovnají podle národních měn každé země. Jde o to, že nabídka je částečně řízena centrálou a poptávka je pevně stanovena.

Tato metoda tedy předpokládá, že ceny a mzdy jsou flexibilní v krátkodobém i dlouhodobém hledisku.

3.3.2 Systémy měnových kurzů

Jsou to veškerá pravidla a instituce, které mají vliv na mezinárodní platby. Ale hlavně nařizuje způsob, jak určit kurz měny a způsob, jak lze kurz ovlivnit.

3.3.2.1 Zlatý standard

Patří mezi pevné kurzy a je to jedna z krajních možností, jak určit kurz. Je fixně stanoveno, jakou měrou lze směnit jednu směnu za směnu druhou. Platil mezi lety 1717-1936.

Jeden z nejvýznamnějších pevných kurzů je právě zlatý standard. Ten funguje na systému porovnání své měny s určitým objemem zlata v každé zemi, takže nebyl problém

směny kurzů. Zlato tvořilo jedinou světovou měnu. Každá země určila hodnotu své měny poměrem k určitému množství zlata. (Samuelson, 2013, s. 554)

3.3.2.2 Brettonwoodský systém

Systém, který po 2. světové válce nahradil zlatý standard. Byl uzavřen po tzv. Brettonwoodské dohodě mezi 45 státy v roce 1945. Zde byl americký dolar zafixován 1/35 trojské unce zlata a ostatní měny byly fixovány na americký dolar. Měny ostatních zemí se tedy odvozovaly od amerického dolaru.

Stále se řadí mezi pevný kurz, ale byl přizpůsobivější. Pokud se jedna hodnota měny odchýlila od cílového stavu, její rovnost mohla být upravena.

Sloužil účinně zhruba čtvrtstoletí. Ovšem když byl dolar nadhodnocen, systém se zhroutil a ukončil tím éru pevných kurzů. (Samuelson, 2013, s. 557)

3.3.2.3 Pevný (fixní) kurz

Systém fixních kurzů představuje pevně vázanou měnu na jinou měnu. Většinou je jedná o silnou světovou měnu, jako je americký dolar nebo euro. Fixaci provádí centrální banka, která intervenuje na měnovém trhu a ovlivňuje tak hodnotu měnového kurzu na určitou stanovenou hodnotu či interval. Znehodnocení měnového kurzu je nazýváno devalvace, naopak pro zhodnocení se používá termín revalvace. (Samuelson, 2013, s. 558)

Fixní měnové kurzy fungují jako jakýkoli pevný systém podpory cen, tedy při dané poptávce a nabídce musí subjekt, který cenu fixuje, nasytit přebytečnou poptávku nebo odčerpát přebytečnou nabídku. K tomu je nezbytné, aby centrální banka měla ve svém držení dostatečné rezervy cizí měny, se kterou může intervenovat na měnovém trhu. Pokud již nemá centrální banka ve svém držení žádné rezervy cizích měn, musí devalvovat, a tak získá další rezervy, pro intervence na měnovém trhu.

Pokud začne domácí měna posilovat a posílení se blíží k okraji stanovené hranice, centrální banka začne prodávat domácí měnu, a tak zamezí výkyvům měny. V opačném případě, kdy měna začne oslabovat, musí centrální banka začít nakupovat domácí měnu za měnu zahraniční. (Brčák a kol., 2014, s. 170)

Př. Měna překročí horní hranici pásma a znehodnocuje z 25CZK/EUR → 27CZK/EUR. CB zakročí - začne nakupovat koruny za devizy. Roste poptávka po korunách a měno zhodnocuje.

Měna překročí dolní hranici pásma a zhodnocuje z 25CZK/EUR→23CZK/EUR. CB zakročí a začne skupovat devizy za koruny. Roste nabídka korun a koruna znehodnocuje.

3.3.2.4 Pružný (plovoucí) kurz

V dnešní době je využíván většinou zemí. Centrální banka neohlašuje oficiální měnový kurz ani neprovádí žádná opatření, nechá ho plout. Určuje ho nabídka a poptávka, jež pružný systém ovlivňuje.

Rozlišují se dva druhy na základě ovlivňování intervencemi centrální bankou:

3.3.2.4.1 Nezávislý plovoucí kurz

Centrální banka v případě nezávislého plovoucího kurzu nezasahuje. Je určován podle trhu, tedy nabídkou a poptávkou. Výjimečně je ovlivněn zásahy centrální bankou za účelem snížení kolísání měnového kurzu. Zamezit negativnímu dopadu vývoje měny není často v rukou jedné centrální banky, je podpořena intervencemi ostatních centrálních bank. (Jílek, 2013, s. 385)

3.3.2.4.2 Řízený plovoucí kurz

Režim, který je intervencemi centrální bankou ovlivňován, na rozdíl od nezávislého plovoucího kurzu. Zásahy centrální banky jsou většinou v případě, kdy je potřeba kurz oslabit či naopak zhodnotit.

Patří sem některé vyspělé země.

(Jílek, 2004, s. 604)

3.3.3 Měnový trh v České republice

Česká republika patří dle rozlohy, populace a rozsahu zahraničního obchodu ke spíše menším ekonomikám ve světě. Jejich podíl na celosvětovém obratu zboží a služeb je velmi nízký.

Zato má ale vysokou míru směnitelnosti, jak české koruny, tak zahraniční měny. Subjektům je dovoleno nabývat českou či zahraniční měnu bez omezení. V tomto směru patří k nejvíce otevřeným ekonomikám na světě.

V současné době České ekonomika používá režimu řízeného plovoucího kurzu, kdy je kurz pohyblivý a flexibilní. Pokud by však mělo dojít k extrémním výkyvům kurzu, Česká národní banka může přistoupit k intervencím, aby tomu zabránila nebo dopad alespoň zmírnila (Brčák a kol., 2012, s. 148).

4 Analytická část

Analytická část bude rozdělena na tři části. První část se zabývá popisem eura jako takového a následně vývojem koruny vůči euru od roku 2000 až po současnost. Pro lepší přehlednost není ale tato část vypracována po jednotlivých letech, ale po intervalech pěti až šesti let, konkrétněji po čtvrtletích. Je důležité zmínit, že v této části bude obsažen vliv faktorů, které měly za následek zlepšení nebo zhoršení ekonomiky České republiky. Mezi tyto faktory patří např. intervence České národní banky a také ekonomická krize.

Druhá část bude obsahovat současný vývoj ekonomiky v ČR. Bohužel z velké části tato část bude jen prognóza, jelikož je teprve začátek roku.

Třetí část bude věnována přijetí eura v České republice – jeho výhodám a nevýhodám. Budou zde také promítnuty faktory, která stát musí splnit, aby mohlo přijmout euro za svou měnu. Ke konci budou zde popsány názory odborníků na přijetí eura v ČR.

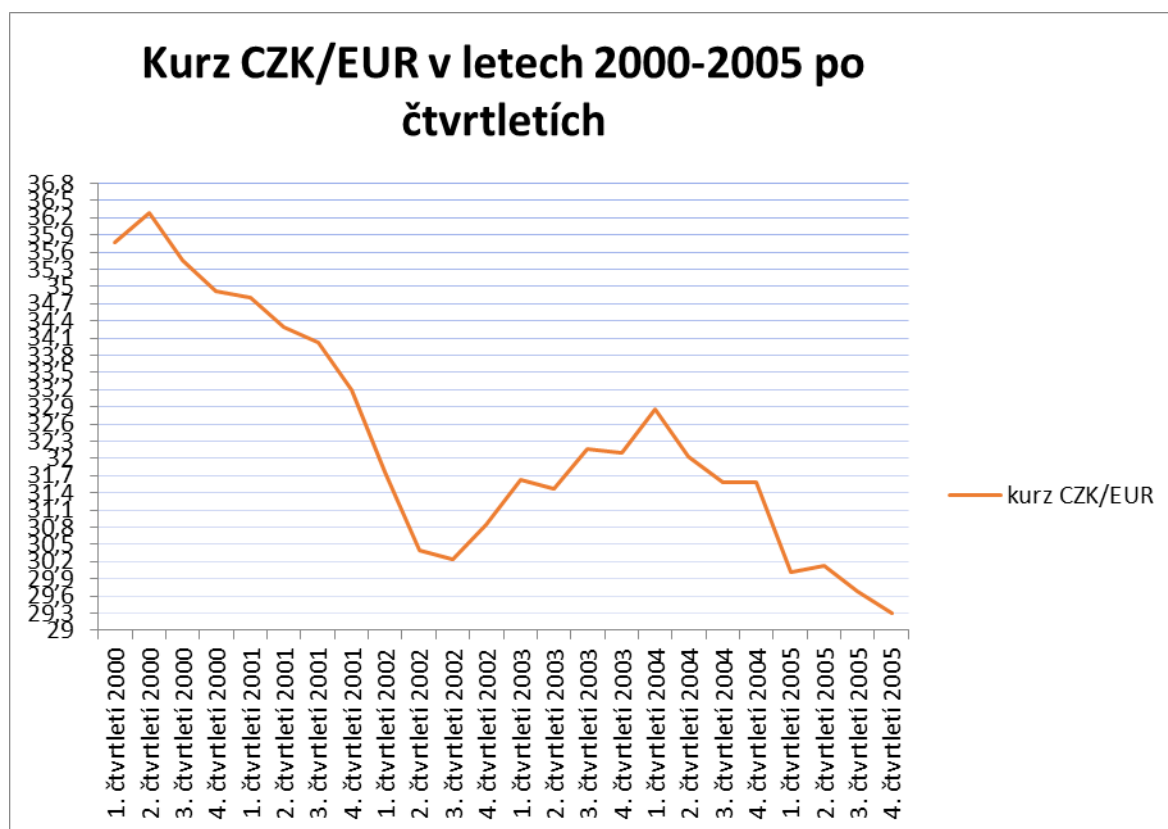
4.1 Euro a historie vývoje kurzu CZK/EUR

Euro (symbol €, měnový kód ISO 4217: EUR) je základní měnou Evropské unie a po americkém dolaru (USD) druhý nejdůležitější reprezentant ve světovém měnovém systému. Měnová politika eurozóny je prováděna Evropskou centrální bankou ve Frankfurtu nad Mohanem. Euro je oficiálním platidlem v 15 z 27 států Evropské unie (těchto 15 států tvoří eurozónu) a v šesti dalších zemích mimo EU. Euromince mají nominální hodnoty 1 c, 2 c, 5 c, 10 c, 20 c, 50 c, 1 € a 2 €. Ve Finsku se jednocentové a dvoucentové mince běžně nepoužívají, razí se pouze pro sběratele. Eurobankovky mají nominální hodnoty 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € a 500 €.

(Zdroj: <https://www.penize.cz/kurzy-men/6596-euro>)

4.1.1 Vývoj kurzu CZK/EUR od roku 2000-2005

Graf 1: Kurz CZK/EUR 2000-2005

Zdroj: vlastní práce, kurzy.cz

Kurz koruny měl během roku 2000 apreciační charakter. ČNB v 1. čtvrtletí intervenovala na devizovém trhu na silný apreciační trend koruny.

(Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2000)

V roce 2001 stále pokračovalo posílení koruny vůči euru, nejvíce gradovalo k závěru roku. Toto období je spjaté především s privatizací českých podniků, jako tomu bylo u Komerční banky, ČEZu, Unipetrolu a dalších. Příliv peněz do těchto firem značně ovlivňoval kurz. Jednalo se o očekávaný vývoj z pohledu centrální banky, kdy v tomto roce rostl příliv investic. Také jedním z důležitých faktorů byl právě prodej Komerční banky, který se úspěšně zdařil.

Česká ekonomika v roce 2001 rostla již 2. rokem i přesto, že domácí ekonomika byla ovlivněna zpomalením světové ekonomiky. Bylo to způsobeno příznivým vývojem cen energetických surovin. Růst ekonomiky ale nevedl k poklesu míry nezaměstnanosti, která se naopak zvýšila a v prosinci roku 2001 činila 8,9 %. To bylo zapříčiněno vysokou nabídkou pracovních sil - nedošlo tedy k nárůstu mezd. (Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2001)

V roce 2002 pokračovalo prudké posílení koruny, které nebylo optimální vzhledem k vývoji domácí ekonomiky. ČNB tedy v dubnu prováděla intervence, ale přesto v červenci došlo opět k silnému posílení koruny. Bylo tedy bankovní radou na mimořádném zasedání rozhodnuto, že za použití skrytých intervencí se kurz bude po zbytek roku pohybovat v rozmezí 30–31 CZK/EUR. Zároveň v tomto roce došlo k největšímu meziročnímu posílení koruny o 3,2 korun za euro.

Apresiasi koruny byla způsobena velkým přílivem kapitálu a vůči takovému přílivu mohly být úrokové sazby snižovány rychleji a ve větší míře, než tomu bylo. Domluva s vládou o převedení peněz za privatizace do devizových rezerv, pokud kdyby nastala dříve, značně by pozměnila celkový vývoj kurzu.

(Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2002)

V roce 2003 kurz koruny znehodnotil a inflace se pohybovala pod cílovou mírou. K tomuto propadu koruny vedl i stav schodku státního rozpočtu, který převýšil schodek z předchozího roku. Samotné úrokové sazby pak atakovaly 2 % a to již přestávalo být zajímavé pro investory, protože v eurozóně byla stejná úroková míra.

(Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2003)

Rok 2004 byl rok vstupu ČR do Evropské unie, což postupem času ovlivnilo vývoj kurzu CZK/EUR. Tento ekonomický vývoj nasvědčoval podpoře růstu exportu a celkově větší atraktivitě České republiky. Fakt, který toto dokládá, je i výše úrokové míry, která byla v roce 2004 vyšší než v okolních zemích. K této situaci přispělo i to, že vstupem do EU se definitivně zrušila i cla a s tím spojené poplatky.

Také zde byl pro následující období v březnu 2004 vyhlášen nový inflační cíl ve výši 3 %. Platí pro období od roku 2006 až k přistoupení ČR k eurozóně.

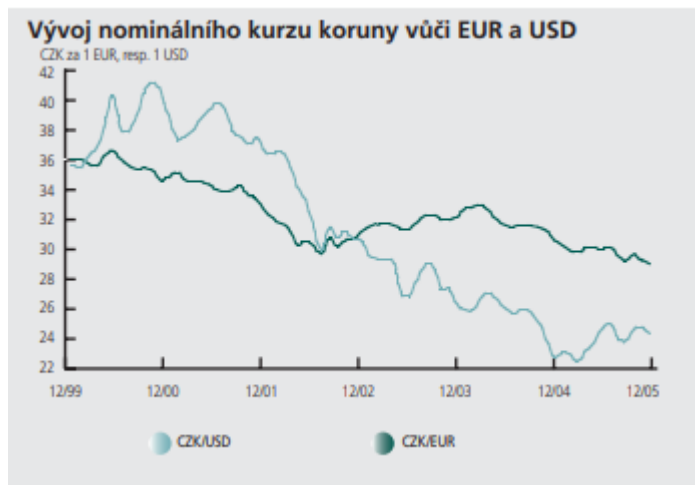
(Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2004)

Kurz koruny k euru v průběhu roku 2005 posiloval, přestože domácí úrokové sazby byly ve srovnání se sazbami v eurozóně po většinu roku nižší. Pevnější kurz koruny k euru snižoval ceny většiny dovážených komodit, a tím přispíval k nízké úrovni inflace.

(Zdroj: Výroční zpráva ČNB 2005)

Zde je znázorněn vývoj inflace v průběhu let až do roku 2005:

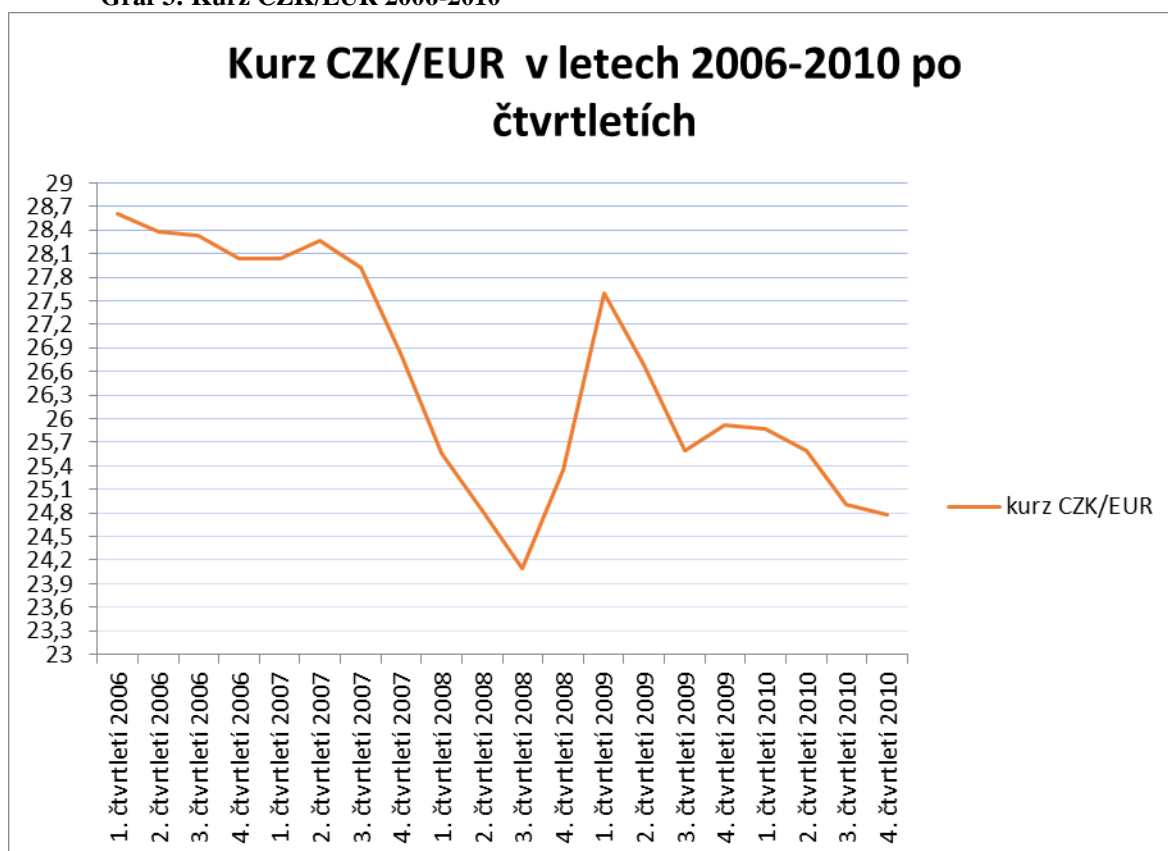
Graf 2: Inflace 2000-2005

Převzato z: Výroční zpráva ČNB 2005

4.1.2 Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2006-2010

Graf 3: Kurz CZK/EUR 2006-2010

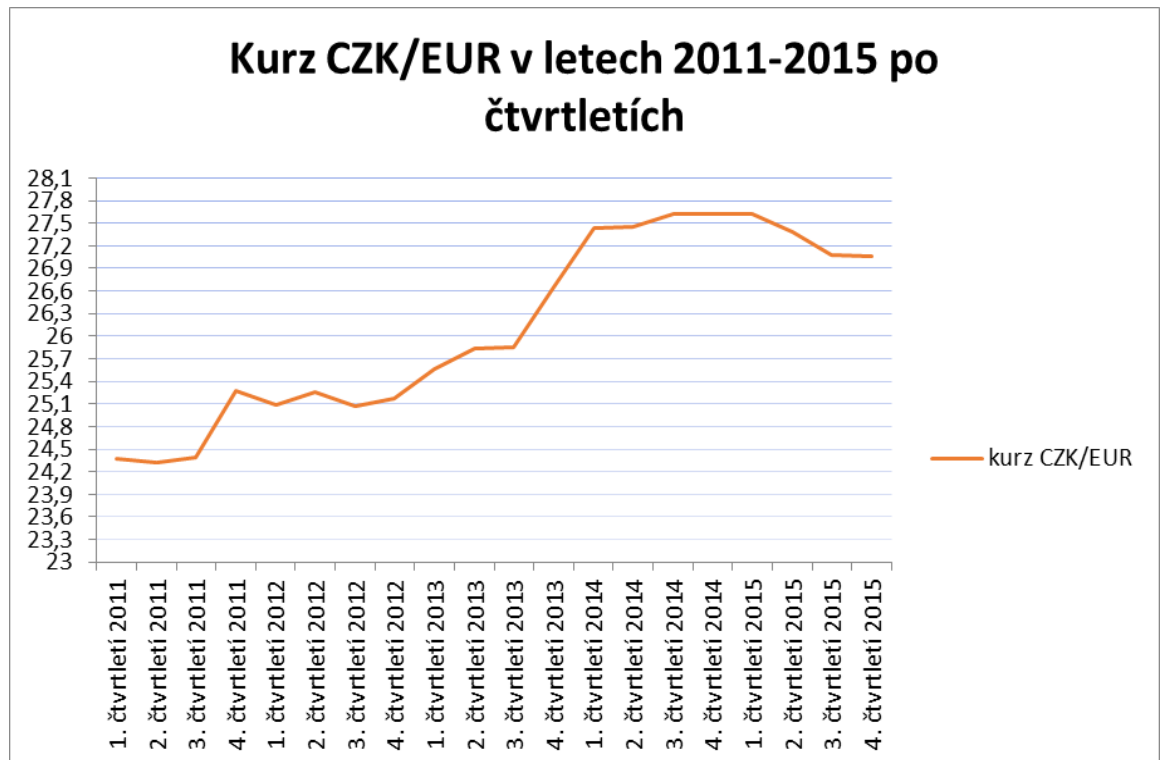
Zdroj: vlastní práce, kurzy.cz

Mezi lety 2006–2008 byla snaha koruny posilovat, což vygradovalo v červenci 2008. To česká koruna dosáhla svého maxima – 22,97 korun za euro. To bylo způsobeno světovou ekonomickou krizí, kterou nedokázal předpovědět skoro žádný ekonom. S touto krizí se ČR nedokázala srovnat. Oslabila tak o více než 5 korun a na začátku roku 2009 dosahovala kurzu až 28 korun za euro. Také meziroční vývoj HDP klesl téměř o 5 %. Kurz byl ovlivňován změnami úrokových sazeb a děním na finančních trzích. ČR zasáhnul odliv krátkodobých investic.

S tím se česká koruna naštěstí rychle srovnala od konce roku 2009 se průměrný kurz pohyboval v rozmezí 24 a 25 korun za euro. Jedním z důvodů, proč Česká republika nebyla tak zasažena na bankovním trhu, byla velká finanční injekce, která přišla do českých bank v dobách privatizace.

4.1.3 Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2011-2015

Graf 4: Kurz CZK/EUR 2011-2015

Zdroj: vlastní práce, kurzy.cz

V roce 2012 byl kurz poměrně stabilní. Centrální banka na domácím trhu prováděla expanzivní politiku a snížila úrokové sazby na technickou nulu. Chtěla tím podpořit ekonomiku a motivovat občany nakupovat a podporovat výrobce.

Kvůli zhoršené ekonomické situaci v ČR a obávané deflaci se ČNB již na konci roku 2012 obávala, že bude nutno zasáhnout a intervenovat. Což se také počátkem roku 2013 uskutečnilo. Intervence byly prováděny v potřebném rozsahu, aby kurz české koruny byl udržen okolo hranice 27 CZK/EUR. Devizové intervence byly použity hlavně z důvodu, že již od minulého roku byly měnověpolitické úrokové sazby drženy téměř na nulové hranici, ale inflace příliš nerostla. ČNB zároveň oznámila záměr provádět intervence tak dlouho, dokud nebudou zajištěny podmínky pro její inflační cíle. Koruna tedy začala okamžitě oslabovat. Tento vývoj nebyl sice přijat kladně, ale exportéři tuto kladnou změnu uvítali. Ti díky slabému kurzu dostali více zapláceno, a tedy dosahovali i větších zisků. ČNB tak pomohla i odvětvím, které by se za normální situace na trhu neudržely. Stát prostřednictvím centrální banky tímto uměle zvýšil konkurenceschopnost vyváženého zboží.

ČNB intervencemi podpořila růst české ekonomiky a předešla tak deflaci. I tak se ale inflace stále pohybovala pod inflační hranicí tolerance ČNB, na základě čehož se v roce 2014 bankovní rada rozhodla prodloužit dobu, po kterou bude tento kurzový závazek trvat.

Tento kurzový závazek trval až do začátku roku 2017. Intervence měly za následek růst ekonomiky a slabá koruna přispěly i k růstu mezd a snižování nezaměstnanosti. Mezi další determinanty růstu ekonomiky patřili vládní investice, propad cen ropy a zvyšující se zahraniční poptávka a také nesmíme opomenout již zmiňované exportéry.

(Zdroj: Výroční zprávy ČNB z let 2011-2015)

Za celkem 40 měsíců intervencí natiskla ČNB celkem 1500 miliard korun a za to nakoupila téměř 56 miliard euro. Zároveň takový objem intervencí výrazným způsobem zvýšil objem devizových rezerv ČNB. Na začátku roku 2013 byly celkové devizové rezervy zhruba v hodnotě 34 miliard euro, ke konci března 2017 to bylo odhadem 122 miliard. Devizové rezervy se tak během 4 let díky intervencím zečtyřnásobily.

(Zdroj: finance.cz)

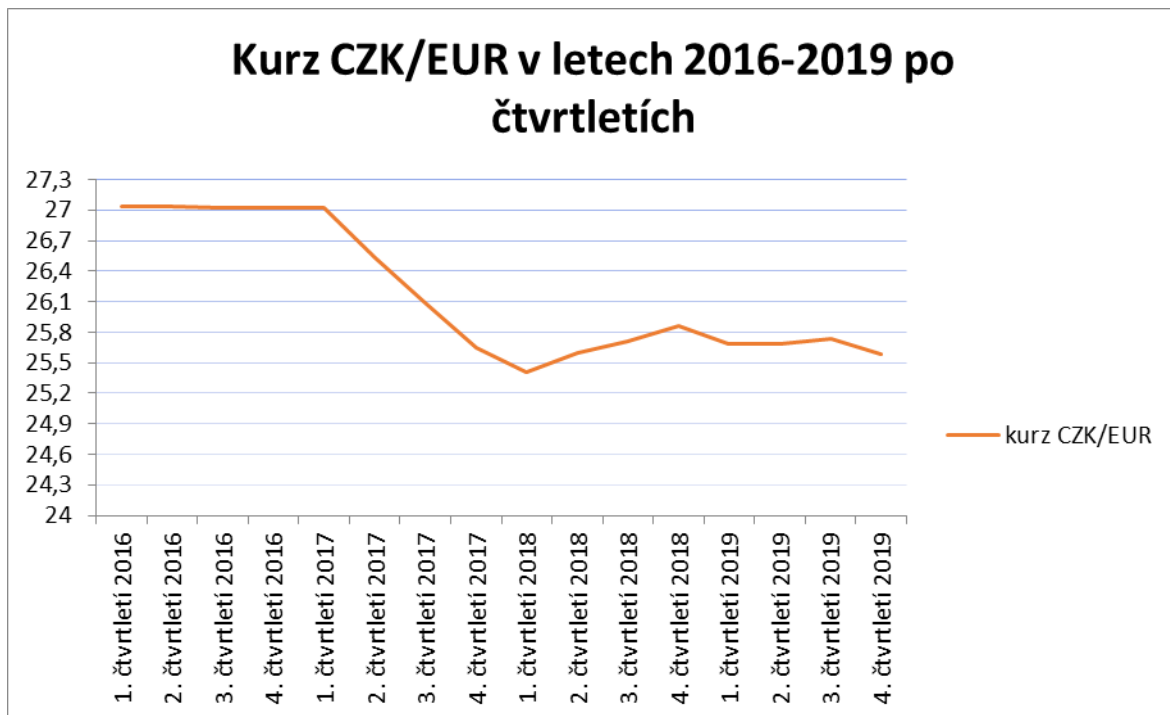
Graf 5: Devizové rezervy

(Zdroj: cnb.cz)

4.1.4 Vývoj kurzu CZK/EUR v letech 2016-2019

Graf 6: Kurz CZK/EUR 2016-2019

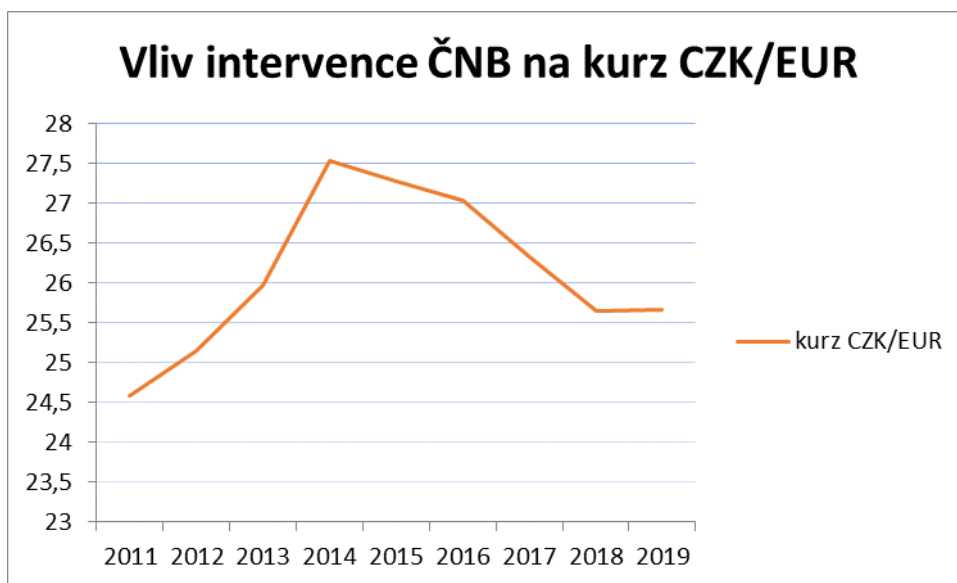
Zdroj: vlastní práce, kurzy.cz

Lze vidno, že až do dubna roku 2017 pokračovala intervence, kurz se tedy ještě pohyboval ve výši 27 CZK/EUR. Ovšem hned poté kurz koruny začal posilovat, nejsilnější kurz koruny vyšplhal na začátku roku 2018 až na 25,4 CZK/EUR. Od té doby se kurz koruny drží stabilně s nepatrnými výkyvy.

(Zdroj: Výroční zprávy ČNB z let 2016-2019)

Vliv intervence ČNB na kurz CZK/EUR 2011-2019:

Graf 7: Vliv intervence

Zdroj: vlastní práce, kurzy.cz

4.2 Současný vývoj české ekonomiky

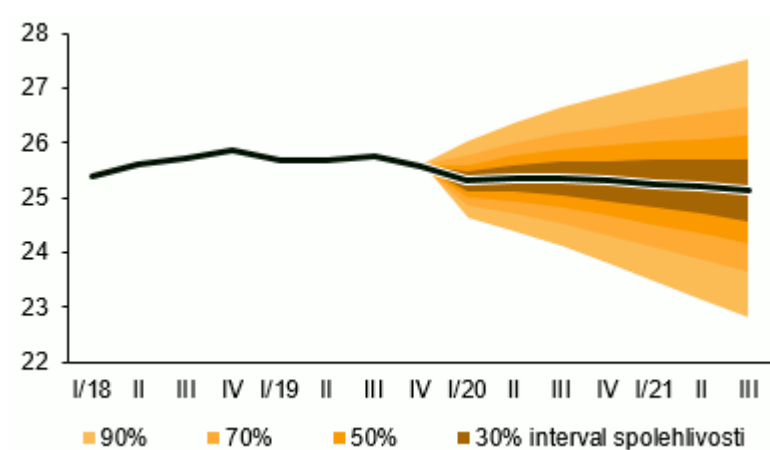
4.2.1 Vývoj kurzu CZK/EUR

Tabulka 2: Vývoj kurzu 2020-2021

ukazatel	rok	ve výši
kurz CZK/EUR	2020	25,30
	2021	25,20

(Zdroj: cnb.cz)

Graf 8: Graf vývoje kurzu 2018-2021

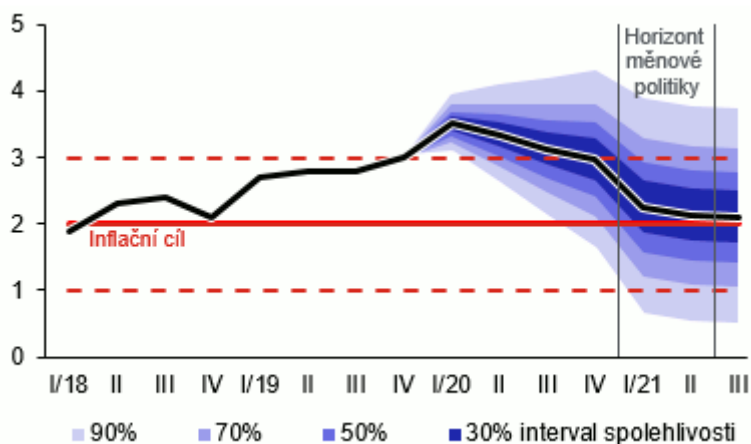

(Zdroj: cnb.cz)

Po zpevnění na počátku letošního roku zůstane kurz koruny k euru v jeho dalším průběhu stabilní, v příštím roce bude lehce posilovat.

4.2.2 Inflace 2018-2021

Graf 9: Graf inflace v průběhu let 2018–2021

(Zdroj: cnb.cz)

Celková inflace se bude po většinu letošního roku nacházet nad horní hranicí tolerančního pásma, na horizontu měnové politiky se sníží do blízkosti 2% cíle ČNB.

4.2.3 Meziroční míra inflace roku 2020

Tabulka 3: Tabulka meziroční inflace v současném roce

ukazatel	1/20	2/20	3/20
meziroční celková inflace	3,3 %	3,5 %	3,6 %

(Zdroj: cnb.cz)

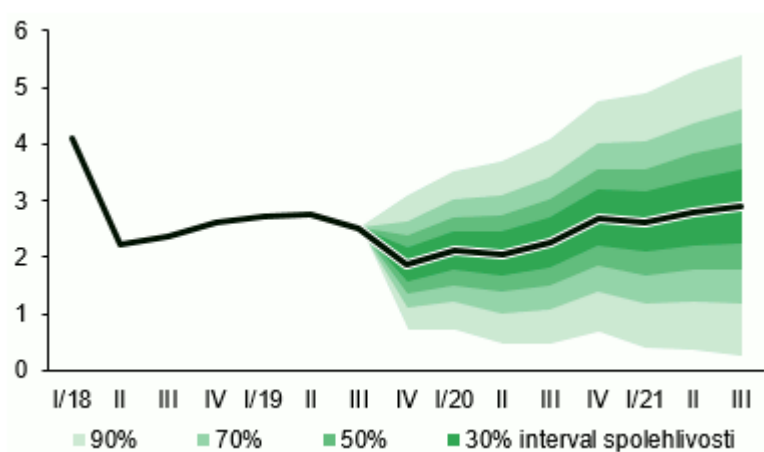
4.2.4 Hrubý domácí produkt

Tabulka 4: Tabulka vývoje HDP 2019-2021

Ukazatel	rok	ve výši
meziroční růst reálného HDP	2019	2,5 %
	2020	2,3 %
	2021	2,8 %

(Zdroj: cnb.cz)

Graf 10: Graf vývoje HDP 2018-2021

(Zdroj: cnb.cz)

Růst české ekonomiky zůstane v nejbližších čtvrtletích umírněný, poté začne zrychlovat ke 3 % zejména v návaznosti na oživení zahraniční poptávky.

4.3 Euro v ČR

4.3.1 Přijetí eura v ČR – Maastrichtská kritéria

Jedním z faktorů setrvání členství ČR v Evropské unii je přijetí závazku jednotné evropské měny, hned poté, co budou splněny Maastrichtská kritéria:

4.3.1.1 Cenová stabilita

Od uchazeče se požaduje, aby jeho míra inflace během jednoho roku před provedením šetření nepřekročila míru inflace nejvýše tří členských států, které dosáhly nejlepších výsledků, o více než 1,5procentního bodu.

Česká republika se vyznačuje nízkoinflačním prostředím. Na dosahování trvale nízké inflace je zaměřen inflační cíl České národní banky, stanovený na úrovni 2 % pro meziroční růst spotřebitelské inflace. Česká republika má vytvořeny příznivé předpoklady pro plnění kritéria cenové stability. (Zdroj: zavedenieura.cz)

Tabulka 5: Plnění inflačního kritéria

VÝVOJ PLNĚNÍ INFLAČNÍHO KRITÉRIA										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Referenční hodnota	3,1	2,6	2,7	2,2	2,5	2,9	2,8	4,1	1,5	2,4
Česká republika	4,5	1,4	-0,1	2,6	1,6	2,1	3,0	6,3	0,6	1,2
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Referenční hodnota	3,1	3,1	1,8	1,3	0,6	0,7	2,1	2,3 ^P	2,6 ^P	2,9 ^P
Česká republika	2,1	3,5	1,4	0,4	0,3	0,6	2,4	2,1 ^P	2,2 ^P	1,8 ^P

(Zdroj: zavedenieura.cz)

4.3.1.2 Dlouhodobé úrokové sazby

Od uchazečské země se požaduje, aby v průběhu jednoho roku před šetřením její průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba nepřekračovala o více než 2procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků.

Úrokové sazby se zjišťují u desetiletých státních dluhopisů. Nejsou-li tyto splatnosti k dispozici, použijí se srovnatelné cenné papíry.

Dlouhodobá úroková sazba se vypočítává jako aritmetický průměr za posledních 12 měsíců. Výpočet referenční hodnoty používá nevážený aritmetický průměr tří vybraných dlouhodobých úrokových sazeb.

Česká republika dlouhodobě plní kritérium úrokových sazeb bez problémů, protože si dlouhodobě zachovává důvěru finančních trhů. Míra zadluženosti je bezpečná, je zde nízká inflace a stabilní kurz a také příznivá obchodní bilance. (Dědek, 2018)

Tabulka 6: Plnění úrokového kritéria

VÝVOJ PLNĚNÍ ÚROKOVÉHO KRITÉRIA										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Referenční hodnota	6,9	6,7	6,1	6,3	5,4	6,2	6,4	6,2	5,9	6,0
Česká republika	6,3	4,9	4,1	4,8	3,5	3,8	4,3	4,6	4,8	4,2
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Referenční hodnota	5,3	5,1	6,4	3,8	3,8	4,1	3,3	4,0 ^P	4,1 ^P	3,2 ^P
Česká republika	3,7	2,8	2,1	1,6	0,6	0,4	1,0	2,1 ^P	2,6 ^P	3,0 ^P

(Zdroj: zavedenieura.cz)

4.3.1.3 Kurzová stabilita

Od uchazečské země se požaduje, aby se alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením účastnila mechanismu ERM II a aby po tuto dobu její směnný kurz nebyl vystavován silným tlakům.

Po uvedenou dobu uchazečská země nesmí z vlastního podnětu devalvovat centrální paritu své měny.

Při posuzování toho, jak dalece byl kurz vystavován silným tlakům, se bere v úvahu řada pomocných ukazatelů: míra odchylování od středního kurzu, vývoj krátkodobých úrokových diferenciálů, posuzování úlohy devizových intervencí, zohlednění mezinárodní finanční pomoci při stabilizaci měny.

Česká republika se doposud nezapojila do kurzového uspořádání ERM II. Z pohledu plnění kurzového kritéria proto nemůže být formálně hodnocena. Lze se však domnívat, že vzhledem k trendovému posilování české koruny by toto kritérium bylo plněno, na rozdíl od situace, kdyby česká koruna dlouhodobě ztrácela svoji vnější hodnotu. (Zdroj: zavedenieura.cz)

4.3.1.4 Udržitelnost veřejných financí

Konstrukce fiskálního kritéria se opírá o ustanovení Maastrichtské smlouvy, které zakazuje členským zemím EU hospodařit s nadměrnými schodky. Pojem nadměrný schodek je následně vymezen jednak z pohledu určité výše rozpočtového deficitu, ale i z pohledu určité výše vládního dluhu. Kritérium proto není plněno, nastává-li některá z uvedených dvou skutečností:

a) Poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu překračuje referenční hodnotu 3 %, ledaže by buď tento poměr podstatně a nepřetržitě klesal a dosáhl úrovně poblíž referenční hodnoty, nebo by překročení referenční hodnoty bylo pouze výjimečné a dočasné.

Toto kritérium je plněno od roku 2013. (Zdroj: zavedenieura.cz)

Tabulka 7: Plnění veřejného deficitu

VÝVOJ PLNĚNÍ KRITÉRIA VEŘEJNÉHO DEFICITU										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Referenční hodnota	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Česká republika	-5,9	-6,8	-12,6	-3,0	-3,5	-2,6	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Referenční hodnota	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Česká republika	-3,2	-4,0	-1,3	-1,9	-0,6	0,7	1,5	1,6 ^P	1,0 ^P	0,9 ^P

(Zdroj: zavedenieura.cz)

b) Poměr veřejného zadlužení k hrubému domácímu produktu překračuje referenční hodnotu 60 %, ledaže by se tento poměr dostatečně snižoval a blížil se uspokojivým tempem k referenční hodnotě.

Z tabulky lze vidět, že dluh sice narůstá, ale vzhledem k referenční hodnotě je stále relativně nízká.

Tabulka 8: Plnění veřejného dluhu

VÝVOJ PLNĚNÍ KRITÉRIA VEŘEJNÉHO DLUHU										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Referenční hodnota	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Česká republika	25,3	28,8	30,1	30,4	29,8	29,6	29,0	28,7	34,3	38,4
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Referenční hodnota	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Česká republika	41,4	44,7	44,9	42,2	40,0	36,8	34,7	33,0 ^P	31,9 ^P	30,9 ^P

(Zdroj: zavedenieura.cz)

4.3.2 Výhody a nevýhody zavedení eura v ČR

4.3.2.1 Výhody pro spotřebitele:

- Snadná cenová porovnatelnost – kdybychom měli euro v ČR, bylo by zboží a statky vyjádřeno ve stejné měnové jednotce, což by umožnilo snadno porovnávat ceny a nakupovat tam, kde je to výhodnější. Nemusí se tedy přepočítávat na koruny a snadněji se orientujeme.

To má za následek konkurenční tlak na výrobce, důsledkem čehož sníží ceny zboží.

- Pohodlnější a levnější cestování - při cestě do zahraničí již nebude nutnost pokaždé měnit peníze. To uspoří poplatky za výměnu peněz, ale také čas při hledání směnárny s výhodným kurzem.
- Uchování hodnoty úspor - o stabilitu eura se stará Evropská centrální banka, což je vysoce důvěryhodná instituce, která se může prokázat přesvědčivými výsledky v boji s inflací. Čeští občané se proto nemusejí obávat, že by po zavedení eura kvůli nadměrnému cenovému růstu přicházeli o kupní sílu svých úspor, stejně jako hodnotu jejich úspor chránila česká koruna.

4.3.2.2 Výhody pro podnik:

- Odstranění kurzového rizika – Když firmy obchodují se zahraničím, musí se firmy potýkat s přepočty měnového kurzu. Ty ale kolísají a čím déle obchod trvá, tím je větší nejistota vývoje kurzu.
- Snížení transakčních nákladů – Každá firma obchodující se zahraniční měnou si vede devizový účet u své banky. To je ale v porovnání s českou měnou o mnoho dražší. Přijetím eura by tyto vyšší náklady odpadly.
- Nižší úrokové sazby – výhoda pro státy s devalvační historií, budou pro ně nižší úroky při poskytnutí úvěru. Netýká se to moc ČR, má stabilní a důvěryhodnou měnu

4.3.2.3 Náklady a rizika

- ztráta samostatné měnové politiky – ČNB ztratí vstupem do eurozóny pravomoc provádět měnovou politiku. ČR se bude muset řídit rozhodnutím Evropské centrální banky.
- riziko vnímané inflace – spousta států po zavedení Eura mělo dojem, že se zvýšila inflace, statistické údaje však tyto domněnky nepotvrdily. Bylo to jen u položek, jejichž podíl na trzích je malý.
- Jednorázové náklady na zavedení eura – přechod na euro vyžaduje velké výdaje. Bude třeba vyškolit zaměstnance, změnit informační systémy, předělat katalogy, přecenit zboží,..

(Zdroj: zavedenieura.cz)

4.3.3 Měla by ČR přijmout euro?

Problematikou, zda přijmout či nepřijmout euro je v České republice často diskutované téma řadu let. Stále se neví, zda a popř. kdy přijmout euro. Jaké jsou názory českého národu?

Zavedení eura si v ČR nepřeje dvě třetiny obyvatel. V posledních letech obyvatelstvo ČR euro odmítá, zatímco po vstupu do EU byla většina pro. To je způsobeno

ekonomickou krizí v roce 2008, kdy se řada zemí platících eurem dostala do velkých ekonomických problémů.

KDU-ČSL jsou pro přijetí eura. Dle jejich slov přijetí eura považují za důležitou součást nejenom ekonomické stability naší vlasti, ale i její bezpečnosti a strategického začlenění k těm členským zemím, které jsou pro naši budoucnost klíčové. Pro zavedení eura v ČR je i TOP 09.

ANO zastává opačný názor a jsou proti. Dle jejich slov naše koruna lépe odpovídá stavu ekonomiky ČR a přijetí eura by byl velký risk. Zejména proto, že se obávají, že bychom museli doplácet na ostatní členy, které jsou v ekonomické krizi. Tento názor zastávají i OSD, Piráti a SPD, kteří jsou proti eurozóně, ale i EU.

Radek Špicar, viceprezident svazu průmyslu a dopravy zastává názor, že by se zavést mělo. Čeští podnikatelé, které exportují do eurozóny, což celkem dělá 84 % zboží a služeb, dělá problém převod kurzů české koruny na euro, jsou z toho zbytečné náklady. Eurozóna se podle něj stává čím dál výrazněji místem, kde se bude rozhodovat o budoucnosti EU a pokud bychom se stali členy, měli bychom v Evropě silnější hlas.

Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu je momentálně proti. Jako největší záporu členství shledává velkou byrokracii a nadbytečnou snahu všechno regulovat a řídit. Také odtrženost politických orgánů od reálné praxe a podmínek v jednotlivých zemích.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat měnovou politiku České národní banky od roku 2000 až po současnost. Dále se zabývá jejími druhy, nástroji, funkcemi.

Jako hlavní cíl centrální banky v 90. letech minulého století byla péče o stabilitu české měny. Ten se ovšem v roce 1997 spolu se změnou systému změnil z cílování peněžní zásoby na cílování inflace. Tato změna dle mého názoru byla příznivá, pozitivně ovlivnila inflaci. Režim cílování inflace ovlivňuje chování a rozhodování firem a domácností. Tento režim je dle mého názoru velmi významný z důvodu, že změnu cenové hladiny zaznamená bezprostředně každý, a proto je důležité zachovat inflaci na přijatelné úrovni. A skutečně, od roku 1997 je vývoj inflace daleko stabilnější. Nyní hlavním cílem České národní banky je péče o cenovou stabilitu, a také napomáhat všeobecné hospodářské politice státu vlády, což směřuje k udržitelnému ekonomickému hospodářskému růstu.

Od roku 2000 vidno, že kurz české koruny vůči euru s nepatrnými výkyvy posiluje. Nejvíce však aprecioval v roce 2008, což bylo způsobeno přílivem zahraničního kapitálu do českých firem vlivem privatizace. To mělo za důsledek zánik řady tradičních českých odvětví, která kvůli posilujícímu kurzu nebyla schopna konkurovat levnému zboží z jiných zemí. Protože však Česká republika potřebovala peníze z privatizací podniků, musela tyto peníze směnit za tuzemskou měnu, což nejvíce přispělo k apreciaci. Té ale bylo zabráněno dohodou z roku 2002 mezi ČNB a vládou, týkající se přesunu příjmů v cizí měně na devizové účty v ČNB, aby nemohly vstoupit na trhy a nadále tak neposilovaly kurz české koruny. Tato velká finanční injekce pomohla stimulovat českou ekonomiku v době hospodářské krize.

Dále považuji za důležité promítnout zde příčiny a důsledky intervence České národní banky v roce 2013. Z obavy deflace byl kurz využit jako forma zvýšení inflace v ČR. Banka intervenovala za oslabení koruny, čímž napomohla ke zlepšení ekonomické situace v ČR a podpořila tím i export, díky výraznému zlevnění vůči zahraniční konkurenci. Tyto zásahy přetrvávaly až do roku 2017, kdy se bankovní rada ČNB rozhodla upustit od intervencí depreciační koruny.

Po ukončení intervencí v roce 2017 kurz české koruny začal posilovat. Kurz se pohyboval kolem 25 korun za euro. Tento příznivý vývoj trval až do roku 2019. Ovšem to se v současné době změnilo. A to z důvodu nepříznivé situace napříč celou zemí. Kurz

české koruny vůči euru začal od roku 2020 výrazně oslabovat. V současné době se kurz pohybuje kolem 27 korun za jedno euro a také bylo rozhodnuto o snížení základní úrokové sazby. Spousta firem byla nucena pozastavit svou činnost, a to včetně automobilového průmyslu.

V poslední části analytické části jsou popsána kritéria vstupu České republiky do Eurozóny, případné výhody či nevýhody přijetí eura Českou republikou a také názory odborníků na tuto problematiku. Česká republika v současné době splňuje všechna konvergenční Maastrichtská kritéria dlouhodobě a s rezervou. Výjimkou je kritérium směnného kurzu. Ale to z důvodu, že se ČR zatím nezapojila do evropského mechanismu směnného kurzu – ERM II. Lze se však domnívat, že vzhledem k trendovému posilování české koruny by toto kritérium bylo plněno, na rozdíl od situace, kdy by česká koruna dlouhodobě ztrácela svou vnější hodnotu. Zapojení do ERM II lze proto očekávat až v okamžiku, kdy vláda si vyjasní vhodné načasování vstupu do eurozóny. Formální požadavky kritérií je dobré vnímat jako naprosté minimum ke vstupu do eurozóny a přijetí eura.

Datum, kdy ČR vstoupí do eurozóny není zatím stanoveno, ale vzhledem k tomu, že kritérium směnného kurzu není stále naplněno, se dá očekávat, že min. do roku 2021 ČR euro nepřijme.

6 Seznam použitých zdrojů

- BRČÁK, Josef, Bohuslav SEKERKA a Dana STARÁ. *Makroekonomie - teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.
- SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie: 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.
- JÍLEK, Josef. *Peníze a měnová politika*. Praha: Grada, 2004. Finanční trhy a instituce. ISBN 80-247-0769-1.
- JÍLEK, Josef. *Finance v globální ekonomice*. Praha: Grada, 2013. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-3893-2.
- JÍLEK, Josef. *Finance v globální ekonomice*. Praha: Grada, 2013. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-4516-9.
- REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. [i.e. 6. vyd.]. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.
- REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 2., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-051-1.
- ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. *Bankovníctví I: učebnice*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-859-8.
- *O ČNB* [online]. [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/
- *Měnovopolitické nástroje* [online]. [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/mp-nastroje/>
- *Členové bankovní rady* [online]. [cit. 2020-11]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/bankovni-rada/clenove-bankovni-rady/
- *CENTRÁLNÍ BANKA* [online]. In: . s. 2 [cit. 2020-11]. Dostupné z: http://simikova.wz.cz/vyuka/slides/CENTRALNI_BANKA.pdf
- *Kurz eura* [online]. [cit. 2020-02]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/kurzy-men/6596-euro>
- *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2020-02]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/>
- *Výroční zpráva ČNB 2000* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocní_zpravy/download/vyrocní_zprava_2000.pdf

- *Výroční zpráva ČNB 2001* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocni_zpravy/download/vyrocni_zprava_2001.pdf
- *Výroční zpráva ČNB 2002* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocni_zpravy/download/vyrocni_zprava_2002.pdf
- *Výroční zpráva ČNB 2003* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocni_zpravy/download/vyrocni_zprava_2003.pdf
- *Výroční zpráva ČNB 2004* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocni_zpravy/download/vyrocni_zprava_2004.pdf
- *Výroční zpráva ČNB 2005* [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/o_cnb/.galleries/hospodareni/vyrocni_zpravy/download/vyrocni_zprava_2005.pdf
- *Kritérium cenové stability* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-cenove-stability>
- *Kritérium úrokových sazeb* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-urokovych-sazeb>
- *Kritérium směnného kurzu* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-smenneho-kurzu>
- *Kritérium veřejného deficitu* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-verejneho-deficitu>
- *Kritérium veřejného dluhu* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-verejneho-dluhu>
- *Diskuse o zavedení eura se scvrkla na výroky euroskeptických politiků, tvrdí odborníci* [online]. [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske->

[unii/news/diskuse-o-zavedeni-eura-se-scvrkla-na-vyroky-euroskepticky-politiku-tvrdi-odbornici/](#)

- *Co přináší členství v EU a mělo by Česko přijmout euro? Čtěte odpovědi byznysmenů* [online]. 2019-05-04 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/co-prinasi-clenstvi-v-eu-a-melo-by-cesko-prijmout-euro-ctete-odpovedi-byznysmenu-1358474>
- *Má Česko přijmout euro? Tyto strany řekly jasné ANO a tyto NE* [online]. 2019-05-20 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/clanek/ma-cesko-prijmout-euro-tyto-strany-rekly-jasne-ano-a-tyto-ne.html>